

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, सूचना प्रविधि समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी, सिनीयर कम्प्युटर इन्जिनियर पदको खुला र
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
 यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
 भाग १ - लिखित परीक्षा
 भाग २ - अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००
 पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	परीक्षा प्रणाली	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	१०	१०×५=५०	छोटो छोटो उत्तर	१ घण्टा ३० मिनेट	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५	५×१०=५०	लामो उत्तर	१ घण्टा ३० मिनेट	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		४	४×१५=६०	विश्लेषणात्मक समीक्षा	३ घण्टा	१००	४०
			२	२×२०=४०	विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर			

- माथि उल्लिखित सबै सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रुपमा अर्थात् एउटा सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रुपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्ने छ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
 (क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान ।
 (ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम ।
 (ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव ।
 (घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०८२/०४/२९

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, सूचना प्रविधि समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी, सिनीयर कम्प्युटर इन्जिनियर पदको खुला र
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथमपत्र :
खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन – ५० अङ्क

१. **राज्य र सरकार**
 - १.१ नेपालको संविधान
 - १.२ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
 - १.३ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
२. **सार्वजनिक प्रशासन**
 - २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
 - २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
 - २.३ आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
३. **व्यवस्थापन**
 - ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
 - ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
 - ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
४. **विकासका आयामहरू**
 - ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा
 - ४.२ विकासमा जनसहभागिता
 - ४.३ आवधिक योजना
 - ४.४ दिगो विकास
 - ४.५ विकेन्द्रीकरण
 - ४.६ गरीबी निवारण
 - ४.७ सुशासन
 - ४.८ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
 - ४.९ जनसंख्या र बसाईसराई
५. **लोकतन्त्र र मानव अधिकार**
 - ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
 - ५.२ कानुनी राज्य
 - ५.३ मानव अधिकार
 - ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
 - ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
 - ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
६. **नेपाली समाज र यसको बनोट**
 - ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
 - ६.२ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयास, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, सूचना प्रविधि समूह, राजपत्रांकित द्वितीय श्रेणी, सिनीयर कम्प्युटर इन्जिनियर पदको खुला र
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र :

खण्ड (ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय – ५० अङ्क

१. **ऐन तथा नियमावलीहरु**
 - १.१ संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन र नियमावलीहरु
 - १.२ प्रतिनिधि सभा नियमावली, २०७५
 - १.३ राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५
 - १.४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
 - १.५ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
 - १.६ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ र विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार नियमावली, २०६४
 - १.७ प्रतिलिपि अधिकार ऐन, २०५९
२. **नीतिहरु**
 - २.१ राष्ट्रिय आम सञ्चार नीति २०७३
 - २.२ राष्ट्रिय सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
 - २.३ राष्ट्रिय साइबर सुरक्षा नीति, २०८०
 - २.४ दूर सञ्चार नीति, २०६०
 - २.५ ब्रोडब्याण्ड (Broadband) नीति, २०७१
३. **राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरु**
 - ३.१ ITU (International Telecommunication Union)
 - ३.२ ICAO (ICT related concern)
 - ३.३ WTO, SAFTA, BIMSTEC (ICT Related Provisions).
 - ३.४ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, अन्य सरकारी निकायहरु र राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय पेशागत संघ संस्थाहरु
४. **Standards**
 - ४.१ Guidelines and Standards related to Government Enterprise Architecture
 - ४.२ ISO standards
 - ४.३ Web Standards and Accessibility Guidelines
 - ४.४ Data and Interoperability Standards
 - ४.५ Standards and Regulations for Cybersecurity and Privacy
 - ४.६ Internet Standards and Regulations
 - ४.७ IT Governance Frameworks
५. **विविध**
 - ५.१ चालु आवधिक योजना (सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित विषयहरु मात्र)
 - ५.२ SDG (Sustainable Development Goals- ICT Related Provisions)
 - ५.३ डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६
 - ५.४ नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०७१
 - ५.५ सरकारी कार्यालयको वेबसाईट निर्माण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका २०७८
 - ५.६ राष्ट्रिय सूचना प्रविधि आकस्मिक सहायता समूह (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०७५
 - ५.७ सरकारी निकायमा विद्युतीय पत्राचार (इमेल) व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
 - ५.८ सरकारी निकायका मोबाइल एपहरुको मापदण्ड, २०७८
 - ५.९ डाटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) निर्देशिका, २०८१
 - ५.१० नागरिक एप (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) दिग्दर्शन, २०८२
 - ५.११ सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्ने निर्देशिका, २०८०

.....